

تحلیل ابعاد و شاخص‌های حکمرانی شهری مؤثر بر هویت شهری: یک مطالعه فراترکیب

محسن رفیعیان*، مهسا دهقانیان**

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۱۲/۱۱

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۴/۰۶/۲۰

چکیده

حکمرانی شهری با سیاست‌های کارآمد می‌تواند کیفیت زندگی را ارتقا دهد، میراث فرهنگی را حفظ کند و با توسعه فضاهای عمومی، هویت و حس تعلق شهری را تقویت سازد. هدف پژوهش حاضر، شناسایی و استخراج ابعاد و شاخص‌های حکمرانی شهری مؤثر بر هویت‌بخشی به شهرها با بهره‌گیری از روش فراترکیب است. در این راستا، تحلیل محتوای کیفی ۳۸ مقاله علمی پژوهشی داخلی (۱۳۹۲ تا ۱۴۰۳) و خارجی (۱۹۹۰ تا ۲۰۲۴) انجام شد. یافته‌ها نشان می‌دهد که ابعاد جامعه‌شناختی و بوم‌شناختی بیشترین فراوانی را در میان مطالعات داشته‌اند. همچنین، شاخص‌های مدیریت و برنامه‌ریزی فضایی و مشارکت شهروندان به‌عنوان پرتکرارترین مؤلفه‌ها در هویت‌بخشی شهری شناسایی شدند. با وجود تنوع مفاهیم و شاخص‌ها، فقدان یک چارچوب ارزیابی یکپارچه برای سنجش نقش حکمرانی شهری در هویت‌بخشی، یک چالش مهم و در عین حال فرصتی پژوهشی برای مطالعات آینده محسوب می‌شود. از این‌رو، شناسایی اقدامات کلیدی برای تقویت هویت شهری در چارچوب حکمرانی، ضرورتی انکارناپذیر است.

واژگان کلیدی

حکمرانی شهری، هویت، رویکرد فراترکیب، الگوی هفت مرحله ای سندلوسکی و باروس

* دانشیار گروه مهندسی شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه یزد، یزد، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: mraffian@yazd.ac.ir
ORCID: 0000-0002-4214-9765

** دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

Email: www.mahsadehghanian1377@gmail.com